وەزارەتی تەندروستی

ژمارە: ٤٢١٢ لە ٢٠٢٣/٣/٩

پاڵپشت بە ئەحکامی ماددەی (١٠٥) لە یا سای تەندرو ستی گشتی ژمارە (٨٩)ی ساڵی ١٩٨١ی بەرکار لە هەرێمی کورد ستان و مادده (٥٩) لە یا سای دە ستدانە پیشەی دەرمانسازی ژمارە (٤٠)ی ساڵی ١٩٧٠ی بەرکار لە هەرێمی کوردستان و مادده (٢) بڕگەی بیستەم و مادده (٧) لە یاسای وەزارەتی تەندروستی هەرێمی کوردستان- عێراق ژمارە (١٥) ساڵی ٢٠٠٧ و بە مەبەستی ئاسانکاری لە جێبەجێ کردنی ئەم یاسایانەی سەرەوە بڕیارماندا بە دەرکردنی ئەم ڕێنماییەی خوارەوە:

ڕێنمایی ژمارە (١١)ی ساڵی ٢٠٢٣

ڕێنمایی سەپاندنی پێبژاردن و سزاکان لە بارەی ڕێکخستنی هێنان و دروستکردنی دەرمان و ئامێر و پێداویستی پزیشکی

ماددەی (١):پێناسەکان

مەبەست لەو زاراوانەی خوارەوە واتاکەی بەرامبەریانە بۆ مەبەستی ئەم ڕێنماییە:

یەکەم : هەرێم : هەرێمی کوردستان – عێراق.

دووەم : ئەنجومەنی وەزیران : ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستان.

سێیەم: وەزارەت : وەزارەتی تەندروستی هەرێم.

چوارەم : وەزیر : وەزیری تەندروستی هەرێم.

پێنجەم: بەڕێوەبەرایەتی: بەڕێوەبەرایەتی کۆنترۆڵکردنی هێنانی دەرمان و ئامێر و پێداویستی پزیشکی لە هەرێم.

شەشەم: بەڕێوەبەر: بەڕێوەبەری بەڕێوەبەرایەتی کۆنترۆڵکردنی هێنانی دەرمان و ئامێر و پێداویستی پزیشکی.

حەوتەم بەش: بەشی چاودێری لەسەر بازاڕی دەرمان و ئامێر و پێداویستی پزیشکی.

هەشتەم: **لیژنە**: لیژنەکانی چاودێری لەسەر بازاڕی دەرمان و ئامێر و پێداویستی پزیشکی لە بەڕێوەبەرایەتی کۆنترۆڵکردنی هێنانی دەرمان و ئامێر و پێداویستی پزیشکی و پارێزگاکان و بازگەکان.

نۆیەم: لیست: لیستی دیاریکردنی پێبژاردن و سزاکان کە هاوپێچی ئەم ڕێنماییەیە و بە بە شێک لەم ڕێنماییە ئەژمار دەکرێت.

دەیەم: **فۆرمی سەردانیکردن و هەڵسەنگاندن**: فۆرمی تایبەت بە لیژنەکانی چاودێری لەسەر بازاڕی دەرمان و ئامێر و پێداویستی پزیشکی کە هاوپێچی ئەم ڕێنماییە و بە بەشێک لەم ڕێنماییە ئەژمار دەکرێت.

ماددەی (٢): لیژنەکانی چاودێری لەسەر بازاڕی دەرمان و ئامێر و پێداویستی پزیشکی ئەم کارانەی خوارەوە ئەنجامدەدات:

١-پشکنین و چاودێریکردنی دەرمان و ئامێر و پێداویستی پزیشکی دروست کراو و هاوردەکراو .

٢-ئەنجامدانی سەردانی مەیدانی بۆ کارگە، کۆمپانیا، کۆگای دەرمان و ئامێر و پێداویستی پزیشکی ، دەرمانخانە یان هەر شوێنێك کە مامەڵە بە دەرمان و ئامێر و پێداویستی پزیشکی بکات.

٣-لیژنە هەڵدەستێ بە ئامادەکردنی کۆنووسی چاودێری و پشکنین و ژمارەی ئەندامەکانی و واژووکردنیان و سەرجەم ئەو زانیاریانەی تایبەتە بەو شوێنەی کە دەچێتە ژێر باری چاودێری و پشکنین و هەر سەرپێچیەک کە لیژنە تێبینی دەکات و ڕاسپاردەکانی لێژنە.

٤-لیژنە هەڵدەستێ بە ئەنجامدانی هەر کارێك بە مەبەستی جێگیرکردنی ئەو ڕاستیانەی کە بەرامبەری دێتە ئاراوە لە سەرپێچیەکان و چۆنیەتی دەست بەسەرگرتنی سەرپێچیەکە بە مەبەستی بەکارهێنانیان وەک بەڵگەی ماددی بۆ سەرپێچیەکە.

ماددەی (٣):

یەکەم: لیژنە پێویستە لە دوای ئەنجامدانی پشکنین و بەدواداچوون فۆرم و ڕاپۆرتی خۆی بەرزبکاتەوە بۆ بەڕێوەبەر بە مەبەستی گرتنەبەری ڕێککاری یاسایی بەرامبەر سەرپێچیکاران.

دووەم: لەکاتی دەست بەسەر داگرتنی بەرهەمی دەرمانسازی وپزیشکی ساختە پێویستە لیژنە ڕابسپێرێت بەدەست بەسەرداگرتنی ئەو کەل وپەل وماددانەی کە لە دروستکردنی بە کار هاتووە.

سێیەم: لیژنە پابەند دەبێت بە فۆرمی (سەردانیکردن و هەڵسەنگاندن).

ماددەی (٤):

یەکەم: نابێت هەمان پێبژاردن یان سزا بسەپێنرێت لە کاتی دووبارەبوونەوەی سەرپێچی و پێویستە پێبژاردن یان سزا یێکی قورستر بسەپێنرێت.

دووەم: سەپاندنی سزا بەپێی ئەم ڕێنماییە ڕێگر نیە لە گرتنەبەری ئەو ڕێککارە یاساییانەی کە لەیاسا و ڕێنماییەکانی پەیوەست بەبابەتی دەرمان و ئامێر وپێداویستی پزیشکی هاتووە یان دەردەچێت.

سێیەم: لە کاتی دووبارەبوونەوەی سەرپێچی لە (٢) دوو جار زیاتر ئەوا پێویستە لیژنە سەرپێچیکار ڕەوانەی دادگا بکات دوای کردنەوەی دۆسیەی لێکۆڵینەوە.

ماددەی (٥):

لیژنەکانی تایبەت بە پێدانی ڕێگەپێدان و پێدانی مۆڵەت و لێژنەی زانستی پێویستە ئاگاداری بەشی یاسایی بکەنەوە لە بەڕێوەبەرایەتی بە مەبەستی وەرگرتنی بەڵێنامە بە پێی ناوەڕۆکێك کە لە لایەن ئەو لیژنانەوە دیاری دەکرێت یان پێبژاردن بە بڕی (٢٠٠٠٠٠٠) دوو ملیون دینار کەمتر نەبێت و لە (١٠٠٠٠٠٠٠) دە ملیۆن دینار زیاتر نەبێت لە هەر بابەتێک کە لە لیستی هاوپێچی ئەم ڕێنماییەدا نەهاتووە.

ماددەی (٦):

لە کاتی دەستبەسەرداگرتنی دەرمان و ئامێر و پێداویستی پزیشکی پێویستە کار بە ڕێنمایی (ڕێبەری لە ناوبردن و ڕیسایکل کردنی بەرهەمی دەرمانسازی و پزیشکی لە هەرێمی کوردستان- عێراق) ژمارە (١) ی ساڵی ٢٠٢٣ دەکرێت.

ماددەی (٧):

کار بە هیچ دەقێک ناکرێت کە لەگەڵ ئەحکامی ئەم ڕێنماییە ناکۆك بێت.

ماددەی (٨):

ئەم ڕێنماییە لە ڕێکەوتی بڵاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی (وەقایعی کوردستان) جێبەجێدەکرێت.

د.سامان حسین بەرزنجی
وەزیری تەندروستی

لایەن و شوێنی سەرپێچیکار	جۆری سەرپێچی	سزا و ڕێکاری یاسایی	پێبژاردن بە دیناری عێراقی
کۆمپانیاکان	(بەرهەمی دەرمانسازی و پزیشکی) ساختە	١- داخستنی شوێنەکە بەپێی دەسەڵاتی وەزارەت ٢- دەست بەسەر داگرتنی ماددەکە. ٣- کردنەوەی دۆسیەی لێکۆڵینەوە	
	(بەرهەمی دەرمانسازی و پزیشکی) قاچاغ	١- داخستنی شوێنەکە بەپێی دەسەڵاتی وەزارەت. ٢- دەست بەسەر داگرتنی ماددەکە. ٣- کردنەوەی دۆسیەی لێکۆڵینەوە.	
کۆمپانیای بواری بەرهەمی دەرمانسازی و پزیشکی	فرۆشتنی دەرمان بەبێ مۆڵەتی بەکارهێنان	ئەگەر بۆ جاری یەکەم بوو: ١- داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٣) ڕۆژ. ٢- پێبژاردن بۆ هەر مادەیەک ئەگەر بۆ جاری دووەم بوو: ١- داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٩) ڕۆژ ٢- پێبژاردن بۆ هەر مادەیەک دوو هێندە دەبێت ٣- وەرگرتنی بەڵێنامەی یاسایی	(٢,٥٠٠,٠٠٠) (٥,٠٠٠,٠٠٠)
	پابەند نەبوون بە بەکارهێنان و لکانی ستیکەر	ئەگەر بۆ جاری یەکەم بوو: ١- داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٣) ڕۆژ. ٢- پێبژاردن بۆ هەر مادەیەک ٣- پابەن بوونی بە لکانی ستیکەر ئەگەر بۆ جاری دووەم بوو: ١- داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٩) ڕۆژ ٢- پێبژاردن بۆ هەر مادەیەک دوو هێندە دەبێت. ٣- وەرگرتنی بەڵێنامەی یاسایی	(٢,٥٠٠,٠٠٠) (٥,٠٠٠,٠٠٠)

کۆمپانیای بواری بەرهەمی دەرمانسازی و پزیشکی	فرۆشتنی دەرمان کە لە پشکنینی تاقیگەی دەرنەچووبێت (not comply)	١-کێشانەوەی دەرمانەکە لە بازار لەسەر ئەستۆی سەرپێچیکار ٢-لەناوبردنی دەرمانەکە بەپێی یاسا و ڕێنماییەکان ٣- پێبژاردن بۆ هەر ماددەیەک ٤-داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٣) سێ ڕۆژ ٥-وەرگرتنی بەڵێننامەی یاسایی *ئەگەر سەر پێچیەکەی دووبارە کردەوە: ١- کردنەوەی دۆسیەی لێکۆلینەوە	(٣,٠٠٠,٠٠٠)
	لێدانی ستیکەر بە (هەڵە ماددیەک لە ماددەیەکی تر)	*ئەگەر ئەو ماددەیەی کە ستیکەری لێدراوە مۆڵەتی بەکارهێنانی هەبوو. ئەگەر بۆ جاری یەکەم بوو: ١-پێبژاردن بۆ هەر کەیسێک ئەگەر بۆ جاری دووەم بوو: ١-وەرگرتنی بەڵێننامەی یاسایی ٢-پێبژاردن بۆ هەر کەیسێک دوو هێندە دەبێت *ئەگەر ئەو ماددەیەی کە ستیکەری لێداوە مۆڵەتی بەکارهێنانی نەبوو. ١- کێشانەوەی ماددەکە لە بازار وە ناردنی ماددەکە بۆ مۆڵەتی بەکارهێنان أ- ئەگەر ماددەکە لە مۆڵەتی بەکاهێنانی وەرگرت ئەگەر جاری یەکەم بوو: ١-داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٣) ڕۆژ ٢- پێبژاردن بۆ هەر کەیسێک ئەگەر بۆ جاری دووەم بوو: ١-داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٩) نۆ ڕۆژ ٢- وەرگرتنی بەڵێننامەی یاسایی ٣- پێبژاردن بۆ هەر کەیسێک دوو هێندە دەبێت ب- ئەگەر ماددەکە مۆڵەتی بەکار هێنانی وەرنەگرت ١-داخستنی شوێنەکە بەپێی دەسەڵاتی وەزارەت ٢- کردنەوەی دۆسیەی لێکۆلینەوە	(٢,٥٠٠,٠٠٠) (٥,٠٠٠,٠٠٠) (٢,٥٠٠,٠٠٠) (٥,٠٠٠,٠٠٠)
	لەکاتی سەردانی کردنی لیژنەی چاودێری بازار بۆ کۆمپانیای بواری دەرمانسازی و پزیشکیەکان تایبەت بە مەرجی کۆگاکردن	*ئەگەر هەر مەرجێکی کۆگاکردنی نەبوو: ١-وەرگرتنی بەڵێننامەی یاسایی ٢- پێبژاردن کردن لە بەرامبەر نەبوونی هەر مەرجێک	(٢٥٠,٠٠٠) بۆ (٥٠٠,٠٠٠)

کۆمپانیای بواری بەرهەمی دەرمانسازی و پزیشکی	فرۆشتنی دەرمان بە نۆرینگە لاکۆلانەکان	ئەگەر جاری یەکەم بوو: ١-داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٣)سێ ڕۆژ ٢- پێبژاردن بەپێی کەیس ئەگەر بۆ جاری دووەم بوو: ١-داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٩) نۆ ڕۆژ ٢- پێبژاردن بۆ هەر کەیسێک دوو هێندە دەبێت ٣- وەرگرتنی بەڵێننامەی یاسایی	(٥,٠٠٠,٠٠٠) (١٠,٠٠٠,٠٠)
	فرۆشتنی دەرمان لە کۆمپانیاوە بۆ دەرمانخانەکان	ئەگەر جاری یەکەم بوو: ١-داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٣)سێ ڕۆژ ٢- پێبژاردن بەپێی کەیس ئەگەر بۆ جاری دووەم بوو: ١-داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٩) نۆ ڕۆژ ٢- پێبژاردن بۆ هەر کەیس دوو هێندە دەبێت ٣- وەرگرتنی بەڵێننامەی یاسایی	(٢,٥٠٠,٠٠٠) (٥,٠٠٠,٠٠٠)
کۆگاکان	(بەرهەمی دەرمانسازی و پزیشکی) ساختە	١-داخستنی شوێنەکە بەپێی دەسەڵاتی بەرێوەبەرایەتی KMCA ٢-دەست بەسەداگرتن ماددەکە ٣- کردنەوەی دۆسیەی لێکۆلینەوە	
کۆگای بواری بەرهەمی دەرمانسازی و پزیشکی	(بەرهەمی دەرمانسازی و پزیشکی) قاچاغ	*ئەگەر بۆ جاری یەکەم بوو: ١-داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٣)سێ ڕۆژ ٢- دەست بەسەرداگرتنی ماددەکە بەپێی ریکاری یاسایی ٣- پێبژاردن کردن بە ڕەچاوکردنی بڕی ماددەکە ٤- وەرگرتنی بەڵێننامەی یاسایی ئەگەر بۆ جاری دووەم بوو: ١-داخستنی شوێنەکە بەپێی دەسەڵاتی وەزارەت ٢- کردنەوەی دۆسیەی لێکۆلینەوەی	(٢,٠٠٠,٠٠٠) تا (١٠,٠٠٠,٠٠٠)
	بوونی دەرمانی بێ ستیکەر لە کۆگا	ئەگەر جاری یەکەم بوو: ١- داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٣)سێ ڕۆژ ٢- گەڕاندنەوەی دەرمانەکە بۆ کۆمپانیا ٣-پێبژاردن بەپێی کەیس ئەگەر بۆ جاری دووەم بوو: ١-داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٩) نۆ ڕۆژ ٢-پێبژاردن بەپێی کەیس دوو هێندە دەبێت ٣-وەرگرتنی بەڵێننامەی یاسایی	(٢,٠٠٠,٠٠٠) تا (٤,٠٠٠,٠٠٠)

کـۆگـای بـواری بەرهەمـــــــی دەرمانســـازی و پزیشکی	فرۆشـــتنی دەرمـان بە نۆرینگە لاکۆلانەکان	ئەگەر جاری یەکەم بوو: ١- داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٣)سێ رۆژ ٢- لە ناو بردنی دەرمانەکە بەپێی یاسا و رێنماییەکان ٣- پێبژاردن بەپێی کەیس ئەگەر بۆ جاری دووەم بوو: ١- داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٩) نۆ رۆژ ٢- گەڕاندنەوەی دەرمانەکە بۆ کۆگا ٣- پێبژاردن بەپێی کەیس دوو هێندە دەبێت ٤- وەرگرتنی بەڵێننامەی یاسایی	(٢,٥٠٠,٠٠٠) (٥,٠٠٠,٠٠٠)
	فرۆشتنی دەرمانی میری	١-داخستنی شوێنەکە ٢- کردنەوەی دۆسیەی لیکۆلینەوە	
	لەکاتی ســەردانی کردنی لیژنەی چاودێری بازار بۆ کـــۆگـــای بـــواری دەرمـانســـازیـیەکـان و پزیشــکیەکان تایبەت بە مەرجی کۆگاکردن	*ئەگەر هەر مەرجێکی کۆگاکردنی نەبوو: ١- وەرگرتنی بەڵێننامەی یاسایی ٢- پێبژاردن کردن لە بەرامبەر نەبوونی هەر مەرجێک	(٥٠٠,٠٠٠)
دەرمانخانە	(بەرهەمی دەرمانسـازی و پزیشکی) ساختە	١-داخستنی شوێنەکە بەپێی دەسەڵاتی وەزارەت ٢- دەســت بەســەر داگرتنی ماددەکە بەپێی یاســا و رێنماییەکان ٣- کردنەوەی دۆسیەی لێکۆلینەوەی	
	(بەرهەمی دەرمانسـازی و پزیشکی) قاچاغ	ئەگەر بۆ جاری یەکەم بوو: ١- داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٣)سێ رۆژ ٢- دەست بەسەر داگرتنی ماددەکە ٣- پێبژاردن کردن بە رەچاوکردنی بڕی ماددەکە ئەگەر بۆ جاری دووەم بوو: ١- داخستنی شوێنەکە ٢- وەرگرتنی بەڵێننامەی یاسایی	(٢,٠٠٠,٠٠٠) تا (١٠,٠٠٠,٠٠٠)
	فرۆشـــتنی دەرمان بەبێ ستیکەر	ئەگەر جاری یەکەم بوو: ١-داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٣)سێ رۆژ ٢- گەڕاندنەوەی دەرمانەکە بۆ کۆمپانیا ٣- پێبژاردن بۆ هەر کەیسێک ئەگەر بۆ جاری دووەم بوو: ١- داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٦) شەش رۆژ ٢- گەڕاندنەوەی دەرمانەکە بۆ کۆمپانیا ٣- پێبژاردن بۆ هەر کەیسێک دوو هێندە دەبێت ٤- وەرگرتنی بەڵێننامەی یاسایی	(١,٠٠٠,٠٠٠) (٢,٠٠٠,٠٠٠)

	فرۆشتنی دەرمانی میری	١- داخستنی شوێنەکە ٢- کردنەوەی دۆسیەی لیکۆلینەوە	
	لەکاتی سـەردانی کردنی لیژنەی چاودێری بازار بۆ دەرمانخانە	*ئەگەر هەر مەرجێکی کۆگاکردنی نەبوو: ١- وەرگرتنی بەڵێننامەی یاسایی ٢- پێبژاردن کردن لە بەرامبەر نەبوونی هەر مەرجێک	(٢٥٠,٠٠٠)
شـوێنە رێگە پێنەدراوەکان	مامەڵەکردن بە بەرهەمی دەرمانسازی و پزیشکی لە شوێنە رێگە پێنەدراوەکان	ئەگەر جاری یەکەم بوو ١- دەست بەسەرداگرتنی دەرمانەکە ٢- پێبژاردن بەپێی کەیس ئەگەر بۆ جاری دووەم بوو: ١- داخستنی شوێنەکە بۆ ماوەی (٩) نۆ رۆژ ٢- دەست بەسەرداگرتنی دەرمانەکە ٣- پێبژاردن بەپێی کەیس دوو هێندە دەبێت ٤- وەرگرتنی بەڵێننامەی یاسایی	(٢,٠٠٠,٠٠٠) تا (٤,٠٠٠,٠٠٠)
لە کاتی دووبارە بوونەوەی سەرپێچی زیاتر لە دوو جار رێکار و سزای یاسایی بەکردنەوەی دۆسیەی لێکۆلینەوە دەبێت.			

پشکنینی کۆگای دەرمان

ناوی کۆگای دەرمان　　　　بەرواری سەردان　/　/

ژمارەی سەردان:(　)

ناونیشانی کۆگا:　　　　G.C.P.

بەرواری کردنەوەی کۆگا:　/　/　　　　کاتی کردنەوە و داخستن　/

خاوەنی ئیمتیاز:

بەرپرسیاری کۆگا:

مەرجەکان

پاک و خاوێنی :	پابەندە		پابەند نییە	
پلەی گەرمی کۆگا	پابەندە		پابەند نییە	
Data logger	هەیە		نییە	
سیستەمی ئاگر کوژێنەوە	هەیە		نییە	
بوونی دەرمانی ئێکسپایەر	هەیە		نییە	
پابەندبوون بە نرخ	پابەندە		پابەند نییە	
فرۆشتنی دەرمان بۆ شوێنی نایاسایی	هەیە		نییە	
فرۆشتنەوی دەرمانی MOH	هەیە		نییە	
بوونی دەرمانی قاچاخ	هەیە		نییە	

دەرمانی دەستبە سەرداگیراو (ئەگەر هەیە)

ناوی دەرمان	بڕ	Batch.no	ناوی دەرمان	بڕ	Batch.no
-١			-٦		
-٢			-٧		
-٣			-٨		
-٤			-٩		
-٥			-١٠		

<u>ڕاپۆرتی لیژنە</u>

<u>بڕیاری یاسایی</u>

سەرۆکی لیژنە/　　　**ئەندام/**　　　**ئەندام/**　　　**مۆر و ئیمزای لێپرسراوی کۆگا:**